

## הרב משה צבי נריה

- הרב משה צבי נריה נולד בלודז' שבפולין בכ"א שבט תרע"ג לאביו הרב פתחיה מנקין (שנהיה מתלמידי ה"חפץ חיים") ולאמו הרבנית רחל. בילדותו למד ב'חדריים' בעזרות בקו כיהן אביו כרב, אך בעקבות גזירת השלטונות על סגירת ה'חדריים' החל לומד תורה מפי אביו.
- אחרי בר - המצוה (תרפ"ו) עבר ללמוד תורה ב'ישיבת מינסק'.
- באשר הנה בן שבע עשרה, נודע לו כי הראי"ה קוק זצ"ל רבה הראשי של ארץ ישראל, פועל להצלת בני ישיבה מרוסיה ומשיג להם סרטיפיקטים-אישורי עליה. הוא פנה במכתב בקשה מתפל בדברי תורה לבנו של הרב קוק, הרב צבי יהודה זצ"ל, ולאחר זמן קצר קבל מירושלים אשרת מעבר וכרטיס נסיעה.
- בכ' תמוז תר"ץ (1930) הגיע לארץ ישראל ומיד עלה לירושלים. הוא לא התמחה ונקנס לבית הרב קוק ועם ההפרות הראשונית דבק בו והתקשר אליו אשר עמל ביותר. הוא הצטרף לישיבת "מרכז הרב". תוך זמן קצר הפך להיות תלמיד מובהק וחיבב של הרב עצמו שקרב אותו מאוד ועקב אחר התפתחותו הרוחנית. למד גם מתורתו של תלמידו - חברו של הרב, רבי יעקב משה חרל"פ.
- הרב נריה נפגש עם תנועת הנער הדתית - לאמית שעדן היתה בתחלתה, "בני עקיבא". הוא חבר את המנון התנועה. הוא הגיע למסקנה כי אין תהליך לישיבה כמקצר רוחני וכמחסום בפני החלונות ויש צורך להקים ישיבה ברוח חדשה התואמת לשאיפות בני עקיבא. בי' במרחשון ת"ש עלתה קבוצה בת שלושה עשר נערים והרב נריה בראשם להקים את "ישיבת בני עקיבא בכפר הרוזה".
- ביוזמתו ובהתננותו הוקמו עוד ישיבות רבות ואולפנות לבנות. הנה חבר בפנקס השביעית מטעם המפד"ל, אך ראה בעשייתו החנוכית את העקר.
- עם שחרור שטחי ארץ ישראל במלחמת ששת הימים, ובתחילת השתיקה והתפל המערבי התבלט בתמיכתו ברעיון ארץ ישראל השלימה. הנה בין מייסדי ישיבת הכהל ולאחד מראשי המנהיגות הרבנית ציונית דתית. זכה לתואר "אבי דור הכיפות הכרוגות".
- על מפעל חסיו זה נתן לרב נריה פרס ישראל לחינוך ביום העצמאות תשל"ח. המשיך בפעילותו החנוכית והנהגתו הצבורית עד ימיו האחרונים.
- נפטר בביתו בכפר הרוזה בי"ט כסלו תשנ"ו.

(שם משפחתו היה מנקין. נריה היה השם הספרותי בו השתמש)

| מדינת ישראל<br>משרד הפנים                   |  | תעודת זהות<br>بطاقة هوية                                                                                                                                          |  |
|---------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| שם פרטי:                                    |  | <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: 150px; height: 100px; margin: 0 auto;"> <div style="text-align: center;">הדבק/י<br/>תמונה</div> </div> |  |
| שם משפחה:                                   |  |                                                                                                                                                                   |  |
| שם ספרותי:                                  |  |                                                                                                                                                                   |  |
| נולד במדינת _____ בעיר _____                |  |                                                                                                                                                                   |  |
| תאריך לידה עברי:                            |  |                                                                                                                                                                   |  |
| יום _____ חודש _____ שנה _____              |  |                                                                                                                                                                   |  |
| עלה לארץ ישראל:                             |  |                                                                                                                                                                   |  |
| יום _____ חודש _____ שנה _____              |  |                                                                                                                                                                   |  |
| למד בישיבת _____ בעיר _____                 |  |                                                                                                                                                                   |  |
| נפטר בתאריך: יום _____ חודש _____ שנה _____ |  |                                                                                                                                                                   |  |

## תלמידים מספרים על הרב משה צבי נריה זצ"ל

לפניכם דברים שספרו תלמידיו של הרב נריה, מדברים אלו ניתן ללמוד על דמותו.

### 1. רפי קפלן מספר: "דמעות של מחנך"

הרב נריה אף פעם לא היה צריך לתת עונשים. תמיד היה משיג את מטרתו בדרך שלו...

היתה תקופה של גנבות. למישהו נעלמו משקפי שמש והוא התלונן לפני הרב נריה. "תחפש היטב", אמר הרב, כי לא היה מוכן לקבל שמישהו מהישיבה גנב לשני. שוב נעלם משהו, והרב עדין מסרב להאמין: אולי מבחוח? בפעם השלישית לא יכול יותר, וציוה: כלם לעלות לבית המדרש. נסה לדבר ולא הצליח, ואז התחיל לבכות. הרגשתי את הכאב העצום ובכייתי גם אני. כשהרמתי את הראש, ראיתי שהוא יצא. לא היה מסגל לדבר. ישבנו שם דמומים כ – 20 דקות, ואחר כך יצאנו לאט. מאז פסקו הגנבות.

### 2. הרב ברוך גנות, טייס: "חום ואהבה"

הדבר העקרי והיסודי היה סבלנותו הרבה לתלמידים. האהבה והחם שקרנו מהרב נטעו בי את האהבה ללמוד התורה.. יום אחד הר"מ שלנו חלה, והרב נריה נכנס לתת שיעור במקומו. מספר תלמידים החלו לנמנם, כאשר ראה זאת לא כעס, אלא הציע שאם אנו עייפים נניח כלנו את הראש על השלחן וננמנם למשך כמה דקות, אחר כך העיר אותנו, ולהפתעתנו היינו ערניים עד סוף השיעור.

### 3. צבי צביבל: מפתח הלב

היה בישיבה תלמיד כבד שמיעה, אחרי כל שיעור בבית המדרש הוא היה צריך לשבת כמה שעות לבד לחזר על החומר. כשנודע הדבר לרב נריה פנה אל התלמיד, נתן לו את המפתח לחדרו הפרטי ואמר: "קח ושב בחדרי, שם יהיה לך שקט". באיזה מקום בארץ תמצא תלמיד עם מפתח לחדרו הפרטי של ראש הישיבה?

בחר את אחד הסיפורים וכתוב מה למדת ממנו.

הסיפור שבחרתי: סיפור מספר \_\_\_\_:

למדתי מהסיפור ש:

---

---

---

בס"ד

**בתפזורת שלפניכם מצויים מילים וביטויים הקשורים לדמותו ופועלו של הרב נריה זצ"ל .**

**מצאו את המושגים הבאים :**

מחנך , ראש ישיבה, בני עקיבא, אוהב ישראל, ציוני,  
חבר כנסת, סופר, עורך, חתן פרס ישראל, כפר הרואה, מורה, קשוב, קדושה,  
מרכז הרב, ישיבת הכתל, סבלני, חדר. הרב אברהם קוק.

|   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| מ | מ | ר | פ | ו | ס | ה | ר | ו | מ | ס |
| ח | ב | ר | י | י | נ | ו | י | צ | ל | ב |
| נ | ה | מ | כ | ו | י | ר | ב | ר | א | ל |
| כ | א | ח | ו | ז | ח | ר | ש | ו | ר | נ |
| ח | ו | ל | ת | כ | ה | ת | ב | י | ש | י |
| ד | ר | ל | ד | פ | מ | ר | ר | ה | י | ק |
| ר | ה | ת | ס | נ | כ | ר | ב | ח | ב | ל |
| ר | ר | א | ש | י | ש | י | ב | ה | ה | מ |
| פ | פ | ה | ש | ו | ד | ק | כ | ר | ו | ע |
| כ | כ | ב | נ | י | ע | ק | י | ב | א | ג |
| ל | א | ר | ש | י | ס | ר | פ | נ | ת | ח |
| ק | ו | ק | מ | ה | ר | ב | א | ב | ר | ה |

בחרו שלושה מושגים/מילים וכתבו כיצד הם קשורים לרב נריה?

1. \_\_\_\_\_  
—
2. \_\_\_\_\_  
—
3. \_\_\_\_\_  
—

אתר רבני בתי הספר: הרב אביה אלבה, הרב ירון צברי, גב' נאוית קמרי